

Fyzika v životě člověka

Kurs U3V - ZS, úterý, 14:00-15:30, posluchárna KFM, Ke Karlovu 5, F155, první patro

Sylabus:

1	Svoboda Pavel	Úvod + Fyzika v historii lidstva a. Nejstarší fyzikální obory – vývoj fyziky a techniky b. Měření délky, vážení c. Starověká astronomie, kalendář, měření času d. Počátky termodynamiky, teplota e. Veličiny, jednotky a měření – fyzikální experiment	11.10.
2	Kopecký Vladimír	Vesmír jako kolébka života a. Astrochemie – od atomů k organickým sloučeninám ve vesmíru b. Stavební kameny života (uhlíkový vs. křemíkový život, voda vs. jiná rozpouštědla) c. Obyvatelná zóna v Galaxii d. Obyvatelné zóny kolem hvězd	18.10.
3	Kopecký Vladimír	Od prvních biomolekul k člověku a. Vznik prvních biomolekul a polymerů v prebiotické evoluci b. Problém chiralit biomolekul c. Svět RNA d. První proteiny a vývoj genetického kódu e. Počátky života f. Vzácná Země g. Evoluce a její úskalí	25.10.
4	Kapsa Vojtěch	Atomy a cesta do mikrosvěta a. Pokusy z nichž číší kvantová teorie b. Rozměry v mikrosvětě c. Měření d. Nerozlišitelnost částic e. Modely atomu	1.11.
5	Kapsa Vojtěch	Molekuly a mikrosvět a. Orbitály a chemická vazba b. Relace neurčitosti c. Testy kvantové teorie	8.11.
6	Fučíková Anna	Co je ve zkumavce? alias úvod do spektroskopických metod a. Absorpční a emisní spektra b. Vibrační spektroskopie c. NMR d. Zobrazovací techniky (tomograf)	15.11.

7	Pospíšil Miroslav	<p><i>Vývoj nových materiálů s požadovanými vlastnostmi metodami molekulárních simulací</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Molekulární mechanika a optimalizace strukturních modelů b. Molekulární dynamika a změny systémů v čase c. Význam experimentu pro interpretaci výsledků simulací d. Ukázky vyřešených struktur 	22.11.
8	Svoboda Pavel	<p><i>Člověk a rovnováha</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Od bodu k tělesu b. Těžiště tělesa c. Rovnovážné polohy d. Stát na vlastních nohou e. Chůze f. Jízda na kole a na koni 	6.12.
9	Svoboda Pavel	<p><i>Člověk v pohybu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. Těleso v pohybu b. Dynamika pohybu c. Setrvačnost, pád d. Reakční doba a brzdná dráha e. Hybnost, energie, deformace a člověk 	13.12.

Kurs U3V - LS, úterý, 14:00-15:30, posluchárna F1, Ke Karlovu 5, F171, první patro

10	Kopecký Vladimír	<i>Fyzikální aspekty vidění</i> a. Lidské oko jako optická soustava b. Sítnice c. Biochemie procesu vidění d. Anatomie sítnice e. Příklady optických iluzí	14.2.
11	Mojzeš Petr	<i>Současná optická mikroskopie</i> a. Konstrukce optických mikroskopů z pohledu geometrické optiky b. Ohyb světla a rozlišovací schopnost optických mikroskopů c. Vliv vad zobrazení na rozlišovací schopnost mikroskopu a jejich korekce d. Příklady často používaných metod e. Digitální mikroskopie f. Nobelova cena za chemii v roce 2014 a optická nanoskopie	21.2.
12	Kapsa Vojtěch, Vlach Martin	<i>Zahraj mi hudečku na pěknú notečku</i> a. Vlnění, jeho skládání a rozkládání b. Jak funguje ucho c. Tón, melodie a harmonie d. Akustické kmity	28.2.
13	Chmelík František	<i>Akustické metody ve fyzice, technice a medicíně</i> a. Základní pojmy fyzikální akustiky b. Akustická mikroskopie c. Akustická defektoskopie d. Akustická sonografie e. Vnitřní tlumení f. Akustická emise	7.3.
14	Stráský Josef	<i>Kovové materiály pro tělní implantáty</i> a. Slitiny titanu pro výrobu endoprotéz b. Kovové materiály s nízkým modulem pružnosti c. Biokompatibilita, pevnost a únavová odolnost d. Vstřebatelné koronární stenty e. Slitiny hořčíku – nové materiály pro vstřebatelné ortopedické implantáty	14.3.
15	Daniš Stanislav	<i>Od sněhové vločky ke struktuře krystalu a molekul</i> a. Geometrie a symetrie b. Ohyb rtg. záření - první experimenty c. Difrakce na krystalech - trocha teorie d. Reálná struktura látek e. Souvislost vlastností a struktury	21.3.

16	Svoboda Pavel	<i>Kompozitní materiály, magnetické materiály</i> a. Kompozitní materiály v historii b. „Obyčejný“ uhlík c. Biokompatibilní materiály d. Magnetismus a magnety e. Směr „nano“!	28.3.
17	Svoboda Pavel	<i>Renesance keramiky a skla</i> a. Trocha historie b. Keramické materiály a jejich využití c. Sklo není jen na láhve a do okna d. Současnost a možná budoucnost	4.4.
18	Švorčík Václav	<i>Nanomateriály pro "běžný" život i zdraví člověka</i> a. Co je „nanomateriál“ b. Příprava nanostrukturovaných povrchů c. Cytokompatibilita materiálů d. Antibakteriální kovové nanostruktury e. Metamateriály	11.4.
19	Valenta Jan	<i>Fotografie jako obrazová paměť lidstva</i> a. Co je fotografie (z fyzikálního hlediska) b. Fotochemická fotografie – průlet historií od daguerrotypie do současnosti c. Elektronická fotografie – principy a fyzikální meze d. Za hranicí dvou dimenzí – stereofotografie a 3D, pohyblivá fotografie atd. e. Využití fotografie ve vědě a společnosti. Úvahy o budoucnosti.	18.4.
20	Kapsa Vojtěch	<i>Parní stroj úžasné síly zdroj aneb termodynamika</i> a. Termodynamický systém čili o termosce a hrnku kafe b. Hlavní věty termodynamiky čili perpetuum mobile c. Chvála nepořádku čili entropie d. Základy účetnictví čili termodynamické potenciály	2.5.
21	Kapsa Vojtěch	<i>Termodynamika chemických reakcí</i> a. Směr chemických reakcí b. Chemická rovnováha c. Spřažené reakce aneb proč může probíhat v buňce syntéza DNA	9.5.
22	Kapsa Vojtěch (závěr kurzu)	<i>Proč mají sloni velké uši aneb energetická bilance organismu</i> a. Dvakrát větší bývá osmkrát těžší čili škálování b. Difúze c. Dýchání d. Účinnost metabolismu	16.5.